

A miskai baptista imaház épülete

Szebeni Olivér

MISKEI BAPTISTA HÍVŐK

Hazánk történelmének egyik legjelentősebb települése, Kalocsa, a nevezetes érseki székhely, és ettől mindössze 12 kilométeres távolságra van Miske. Az 1929-ben szervezett baptista gyülekezete viszonylag nem tartozik a régebbiek közé. A két világháború közötti évek baptista missziója nem túl régi. Ez a közölt évszám a felekezet gyors növekedésének idejére esik. Egy évtizeddel később már Miskéről indultak el motívált hitvalló emberek az Úr Istenről biznyságot tenni a következő községekbe: Bölske, Dunapataj, Harta, Homokmégy-Hillye, és Madocsa sőt később még újabb helységek felé. Liturgiájuk középpontjába a megtérés és a hitvalló keresztség hirdetését helyezték. Ezzel párhuzamosan a bibliai etika igényeit maradéktalanul igyekeztek teljesíteni. Erre gyülekezet tagjai egymást szüntelenül buzdították. A számuk Miskén és a nevezett környéken egy évtized alatt 76 fő létszámot ért el, és évről-évre fokozatosan növekedett.

A martonvásárhelyi régióhoz tartozó Gyúró községben, 1902. június 18-ikán született, André Lajos (1902-1974) aki a Baptista Teológiai Szemináriumot 23 éves korára elvégzett fiatal házaspár volt. Amikor első gyülekezetünk meghívta azonnal elfogadta az ajánla-

tukat. 1932-től a Temető utca 1 alatt saját tulajdonban volt baptista imaház és egy szerény lelkészi otthon lakójaként élethivatás-szerűen lelkész volt Miskén André testvér. Miske egész életének egyetlen szolgálati helye volt. A körzethez újabb helyiségek csatlakoztak Géderlak, Kalocsa és Foktó. A növekedésük kisebb mértékben megisméltódott. Némelyikben szintén állandó gyülekezetek kezdtek működni.

Az André családi név az európai nyelvek ismerői szerint a francia „Andrásra” emlékeztet, és esetünkben nem véletlenül. A ma is élő leszármazottak őrzik az emlékét annak, hogy a miskai első baptista lelkész francia származású volt, bár ő nem tudott egyetlen szót sem Bonaparte Napóleon nyelvén. Abban az időben, amikor a császár hadserege Magyarország területét is érintette, ki tudja milyen sorsú katonája hagyta el a hódító seregét. Miskai baptista leszármazott viszont a nyelvi csiszoltságot, roppant éles logikát, hibátlan magyarságot, finom, együtt érző emberséget talán tőlük örökölte. Ezek a jellemvonások nagyon sokféleképpen gyümölcsöztek a háborús időkben, az „embertelenség” éveiben.

Hadd fejtsem ki ezt kissé jobban is! A készülő vi-

„Liturgiájuk középpontjába a megtérés és a hitvalló keresztség hirdetését helyezték.”

lágháborús fordulatok lengyel internáltakat vetettek a környékre. Egy Ribacsuk nevű lengyelt felkarolt André Lajos, bár hazánkban nem kellett nehéz sorsal küszködjön abban az időben, de mégsem a saját hazájában élt. A magyar nyelvet sem értette, a szeretet nyelvét viszont igen. A miskei baptisták körzetéhez 141 személy tarozott akkoriban, és a szlovák nyelvet Ribacsuk testvér elég jól érthette. Akadt tehát a baptisták között több „lelki testvére” ezen a környéken.

Miske madártávlatból

Volt Miskén egy szlovák gazda, akinek a fia Hányik János (1923-2008) mindezt látva, úgy érezte, hogy őt is vonzza Isten elhívása és a lelkesi életpályát választotta. Fölment Budára és az egykor Margit rakparti Teológiai Szeminárium lakója lett. Miskére ő már csak szüleit látogatni járt, és diák fejjel a magyar ellenállási mozgalomhoz csatlakozott. Sőt a háború után aktív társadalmi életet folytatott, mindaddig, amíg érdemei ellenére jelentős konfliktusokba keveredett az uralkodó Állami Egyházügyi Hivatallal. A Hivatallal és a sokrétű egyházi ellenőrzés embereivel. A Hányik család kisgyermekait a Heine–Medine kór is megpróbálta. A legfiatalabb leány betegsége volt a legártalmasabb. A legidősebb leányát négyyszer utasították el a felsőfokú tanulmányoktól. Orvosi praktikája után Bécsbe költözött, de néhány év múlva hazajött és szüleit, testvéreit támogatta Székesfehérváron, ahol orvosi rendelőt nyitott.

A második világháború és a rákövetkező néhány év miskei lakosai közül egy testvérpárt emlétek meg a Sima családból. Még Budapest körülzárása és ostro-

ma előtt Mihály, a fiatalabb testvér, Budára került és csomagkézbesítőpostásként dolgozott. Ahogy az ostrom körülményei súlyosbodtak, egy szállítás közben aknarepesz találatától életét veszítette. A nővére Sima Anna, Miskéről a háború után a baptista diakonissza szervezet tagjává szegődött, gyermekápolást tanult és egy frissen, csendőrlaktanyából átalakított gyermekkorházban dolgozott, Pesterzsébeten, mint diakonissza. Ám a szerzetesrendek váratlan feloszlása idején, 1950-ben az ápolónőket szélnek eresztették. Sima Anna még évekig maradt a pesterzsébeti gyülekezet tagja. Igen példás életű istenfélő emberként köztisztviselőként állt különböző világnézetű emberek előtt.

Időközben a miskei szlovák nemzetiségű baptisták eltávoztak ünnepélyes körülmények között a „Szlovák Anyácska” (Matica Slovenská) hazájába. A létszámvesztés megtörte a gyülekezet missziói erejét. A későbbi prédikátorok minden nagyszerű és példás cselekedete – nevezük meg közülük Jóföldi István és Fülep Sándor nevét – és a határokon belüli megélhetési elvándorlást, számos jeles embert.

A fokozatosan csökkenő miskei baptista a gyülekezet maga is szórvánnyá morzsolódott, és jelenleg csak egészen szerény számban működik. Körülbelül 3-4 éve hallottam utoljára hírt a miskei gyülekezetéről. Kiskőrösről kapnak lelki támogatást.

A hatvanas években, a magyarországi baptistáknak első afrikai külmisztionáriusa, egy igen sok oldalúan képzett fiatal nő, úgy tűnt, hogy Miskén marad. A gondolatnak voltak helyi támogatói. Füredi Kamilla (1951-2016), ám ő később mégis Sierra Leone nyugat-afrikai államba ment, annak a feltételnek a teljesítésével, hogy létfenntartásáról saját maga gondoskodik. Talán 40-50 budapesti lakos támogatta anyagilag és szellemileg. Kitarzott Afrika népe között akkor is, amikor forradalom vagy gyógyíthatatlan ragályos betegség tizedelte a muszlim többségű lakosságot. Ő ugyan nem kapta meg az ebola ragályos betegséget, de nagyon legyengült. Amikor az országból valamennyi külföldi személyt az illetékes követségek kimenekítették, Füredi Kamilla maradt a helyén, egészen addig, amíg valamit is tehetett a lakosság érdekében. Végül súlyos és gyógyíthatatlannak látszó állapotban a Baptista Szeretetszolgálat hazahozta. A repülő térről egyenesen egy budapesti kórházba vitték. A kórházban felgyógyult, kiadta önéletrajzát, levelezése egy részét. Angolul és

„A miskei baptista misszió története tükrözi hazánk küzdelmeit, sorsát.”

Füredi Kamilla Kispesztén

magyarul is jelentek meg írásai. Egy vasárnap délelőtt még beszélt a kispesti gyülekezetünkben, – kedden pedig, 44 éves korában – ahogy a baptisták ezt ki szokták fejezni – „hazament”.

A miskei baptista misszió története tükrözi hazánk küzdelmeit, sorsát, amiről a magyar nemzeti himnusz szövege és dallama egyértelműen beszél. Bemutatja a mezőgazdasági munkából élő lakosság megtartó erejének évtizedes hiányát. Az istenfélelem minden megnyilvánulását ellenőrző, koholmányok szintjére süllyesztett igazságszolgáltatás következményeit, egy mezőgazdaságra berendezkedő társadalom erőltetett iparosításának következményeit. A jelenlegi társadalmi kitörési pont a szellemi értékek felé fordul. Soha ennyi egyetemünk nem volt. Évente nem végzett ennyi új diplomás. Ma Európában rólunk és a lengyelekről azt mondják, hogy a két ország a földrészkonzervatív keresztény népe. Örülünk ennek, de azért el tudnánk képzelni sokkal méltóbb keresztényi életkörülményeket is. Abban már egyik vagyunk szinte valamennyien keresztény egyházak, hogy nem versenytársat látunk egymásban, hanem testvért. Hálásak vagyunk az Úr Istennek, a mi mennyei Atyánknak, hogy elhozta a keresztény egyetértés nemesebb lelkű korszakának kezdetét, amikor végre egymásnak kezet nyújthatunk baráti szívvel és jó akarattal.

A kegyelem jellemzői

- ◆ A kegyelem **Isten meg nem érdemelt szeretete irántunk**, amellyel lázadó hitetlenségünkre, bűneinkre és bűnösségünkre Jézus Krisztusban válaszolt. (Róm 5,8, 1Jn 4,9)
- ◆ A kegyelem **Isten cselekvő szeretete**, amely Jézus tetteiben, földrejövetelében, e földön végzett szolgálatában, az értünk bemutatott engesztelő áldozatában lett nyilvánvaló (2Kor 5,21, 1Jn 3,16, ApCsel 1,4)
- ◆ A kegyelem **bennünket kereső és hazaváró szeretet**. Keres, és hazatérésre készítet az életünk eseményeivel, de leginkább megszólít az Evangélium által, amely a megváltásunkról szóló jó hír. (Ef 1,13, Lk 15,20)
- ◆ A kegyelem **Isten irányított szeretete** – amely minden ember számára elég, minden embert hív és vár, de – csak azokat éri el – azokra irányul akik szomjúhozzák Őt, és hit által el is fogadják a bűneik bocsánatát és az örök életet. (1Tim 2,5-6, Jn 7,37-38)
- ◆ A kegyelem **a szentség világossága és hatalma**, amely az Ige által bűnismeretre és bűnbánatra ébreszti azt, aki meghallja, mint néki szóló személyes üzenetet. (1Jn 1,5-7)
- ◆ A kegyelem **Isten bűnbocsátó és bűntől megszabadító ereje**, amely hit által tudunkra adja, hogy Isten Jézusért megbocsátotta és elvette minden bűnünket. (1 Jn 1,9, Róm 8,1-3)
- ◆ Az üdvözítő kegyelem **nevel és tanít** arra, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat józanul, igazságosan és kegyesen éljünk. (Tit 2,11)
- ◆ A kegyelem **Isten megtartó hatalma**, amely által övéit védi, kezében tartja és az Ő szeretetéből semmi és senki ki nem szakíthatja. (Jn 10,27-29, Róm 8,31-39)

Forrás, id. Kovács Géza,
Istent keresők bibliaórája